

2023-12-14

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt

ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till ju.L2@regeringskansliet.se

Europeiska kommissionens förslag till förordning om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (COM(2023) 533)

(Ju2023/02232)

Sammanfattande inställning

Bolagsverket är generellt positivt inställd till åtgärder som främjar snabbare betalningar och ett mer jämbördigt företagsklimat. Bolagsverket är dock tveksam till om en förordning är det rätta instrumentet för att komma till rätta med sena betalningar.

Övergripande synpunkter

Bolagsverket är inte övertygad om att en förordning är det mest ändamålsenliga alternativet att bekämpa sena betalningar, men verket får ändå framföra följande övergripande, och i vissa delar närmare, synpunkter avseende den tilltänkta regleringen.

Bolagsverket konstaterar att Bolagsverkets verksamhet inte berörs av förslaget och ser inte att förslaget ger upphov till ändringar i lagen (2022:70) om rapportering av betalningstider.

Bolagsverket är generellt positivt inställd till åtgärder som främjar snabbare betalningar och som bidrar till en väl fungerande inre marknad, genom att förbättra förutsättningarna för att driva och utveckla näringsverksamhet för små och medelstora företag. Bolagsverket välkomnar därför förslag på åtgärder som kan bidra till att minska antalet sena (och uteblivna) betalningar vid handelstransaktioner och att främja ett mer jämbördigt företagsklimat.

Bolagsverket ställer sig dock tveksam till om en förordning är rätt instrument, istället för att avvakta och närmare analysera vad de ”mjuka” åtgärder som medlemsstaterna initierat kan leda till när det gäller att bekämpa sena betalningar. Bolagsverket är ansvarig för registret över vissa företags skyldighet att rapportera betalningstider och där uppgifterna i form av statistik blir offentliga och tillgängliga för allmänheten. Detta skapar samhällsnytta genom att bidra till att bryta utvecklingen mot allt längre betalningstider i näringslivet och skapa så goda förutsättningar som möjligt för mindre svenska företag att utvecklas och växa. Den första rapporteringen redovisades mellan den 1 juli och 30 september 2023 och det har enligt Bolagsverkets mening förflutit alltför kort tid för att i nuläget kunna dra några

slutsatser avseende utvecklingen av betalningstiderna. Bolagsverket instämmer i vad regeringen framhållit¹, att det är av vikt att närmare analysera valet av instrument och om de åtgärder som föreslås kan få förväntad effekt för små och medelstora företag. Det är också viktigt med välavvägda åtgärder för att bekämpa sena betalningar och långa betalningstider vid handelstransaktioner så att parternas avtalsfrihet inte begränsas mer än nödvändigt.

I egenskap av registreringsmyndighet bedömer Bolagsverket inte att förslaget till förordning påverkar verkets kärnverksamhet. När det gäller Bolagsverkets register över betalningstider, bedömer Bolagsverket att registret kan komma att få en annan betydelse, om en eller flera tillsynsmyndigheter ska inrättas med en faktisk tillsyn av efterlevnaden av bl.a. betalningstiderna och därmed sammanhängande befogenhet att påföra sanktioner.

Bolagsverket får framhålla att det av förslaget inte närmare framgår hur de föreslagna tillsynsmyndigheterna i praktiken ska utföra sitt arbete samt hur efterlevnaden av den stadgade betalningstiden, erläggande av dröjsmålsränta samt hur den finansiella utbildningen för små och mellanstora företag rent praktiskt ska övervakas i medlemsstaterna. Mot angiven bakgrund menar Bolagsverket även att det är svårt att överblicka de förväntade kostnaderna för de offentliga myndigheterna, bl.a. med tanke på de medlingsorgan och tillsynsmyndigheter som behöver inrättas samt tillhandahållandet av den finansiella utbildningen för företagen.

Närmare synpunkter på vissa delar av förslaget

Artikel 3

Bolagsverket menar att det är viktigt att i sammanhanget göra en avvägning mellan ändamålet och det tilltänkta resultatet med den skärpta regleringen av betalningstiden och parternas avtalsfrihet. Anledningen till att ett företag inte betalar sina fakturor i tid beror sannolikt på flera orsaker än att betalningsfristen är lång. Det kan finnas anledning att fundera över om EU verkligen kommer tillrätta med sena eller uteblivna betalningar genom att reglera betalningsfristen i en förordning på bekostnad av parternas avtalsfrihet.

Artikel 5

Bolagsverket anser att regleringen rörande dröjsmålsränta får anses positiv för små och medelstora företag, som alltså inte längre kan avstå från att ta ut dröjsmålsränta på grund av att de kanske tidigare indirekt känt sig förhindrade från detta för att få behålla sina kunder. I sammanhanget efterfrågar Bolagsverket hur efterlevnaden av att företagen faktiskt ”vågar” kräva dröjsmålsränta är tänkt att kontrolleras och övervakas då dessa företag inte står under tillsyn.

Artikel 13 och 14

Om en ny myndighet ska utses som tillsynsmyndighet är det enligt Bolagsverkets mening lämpligt att utse en myndighet som idag redan har en befintlig tillsynsfunktion och som bedriver verksamhet i hela landet. Vidare menar Bolagsverket att det är svårt att överblicka

---

¹ Se Regeringskansliets Faktapromemoria 2023/24:FPM11, om förslaget till förordning om sena betalningar, 2023-10-17

hur de tilltänkta tillsynsmyndigheternas arbete närmare skulle gå till samt omfattningen av tillsynen. Det är av vikt att de befogenheter myndigheterna skulle ha, som exempelvis att genomföra oanmälda inspektioner, fatta beslut avseende en överträdelse av förordningen samt påföra eller inleda förfaranden för att påföra sanktionsavgifter, böter etc., anpassas till gällande lagstiftning.

Artikel 16

Medlemsstaterna ska främja en frivillig användning av en ändamålsenlig och oberoende alternativ tvistlösningsmekanism för att snabbt och kostnadseffektivt lösa betalningstvister i affärstransaktioner för att bl.a. avlasta rättsväsendet. Bolagsverket efterlyser en mer konkret beskrivning av vad för slags mekanism kommissionen har i åtanke och tydliggöra om det möjligen kan vara skiljedomstolar som avses.

Artikel 17

Det handlar det om en stor grupp som ska utbildas när det gäller den föreslagna ordningen att medlemsstaterna ska säkerställa och tillhandhålla utbildning i verktyg för kredithantering och finansiell utbildning för små och medelstora företag. Bolagsverket får i sammanhanget framhålla att det i Sverige finns ca en miljon företag i denna kategori. Frågan är i vilken form en sådan utbildning skulle kunna erbjudas och vilken eller vilka myndigheter som kan vara lämpliga för detta uppdrag. Bolagsverket bedömer att någon form av webbaserad utbildning skulle kunna vara en lämplig form.

Övrigt

När det gäller den konsekvensanalys av förslaget som kommissionen gjort, menar Bolagsverket att det är svårt att överblicka kostnadsbilden för de offentliga myndigheterna, bl.a. med tanke på de tillsynsmyndigheter och medlingsorgan som behöver inrättas samt den finansiella utbildning som ska tillhandahållas små och medelstora företag. I sammanhanget menar Bolagsverket även att det är oklart om och i vilken omfattning tillsynsmyndigheterna kan komma att efterfråga information från registret över de rapporterade betalningstiderna, vilket i sin tur innebär att det är svårt att överblicka vilken påverkan detta skulle kunna ha för Bolagsverkets del.

Detta yttrande har beslutats av tf rättschefen Joakim Blomqvist. Föredragande har varit verksjuristen Anna Wallén.

Joakim Blomqvist

Anna Wallén